

Posudek na bakalářskou práci	
☐ školitelský posudek ☒ oponentský posudek	Jméno posuzovatele: Šárka Kaňková Datum: 24.5.2017
Autor: Viktorie Poneszová	
Název práce: Vliv věku rodičů na život potomka	
☒ Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel). ☐ Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.	
Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...) Práce si kladla za cíl shromáždit množství dosud zjištěných údajů týkajících se daného tématu a vytvořit tak ucelený soubor informací o účinku rodičovského věku na průběh potomkova života.	
Struktura (členění) práce: Členění práce je logické, jednotlivé kapitoly na sebe jasně navazují. Práce je členěna na Abstrakt, Úvod a dále na 7 hlavních kapitol (Reprodukční systém ženy se zaměřením na změny v průběhu života, Reprodukční systém muže se zaměřením na změny v průběhu života, Obecná charakteristika raného rodičovství, Obecná charakteristika oddáleného rodičovství, Rizika spojená s rodičovstvím v neoptimálním věku, Vliv příliš rozdílného věku rodičů a Optimální věk). Nejrozsáhlejší je kapitola Rizika spojená s rodičovstvím v neoptimálním věku, která je dále členěna ještě do 7 podkapitol. Dokument uzavírá oddíl Závěr a Seznam použité literatury.	
Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů? Literární zdroje jsou citovány dostatečně a přehledně, formát citací je převážně jednotný. Autorka použila v rešerši relevantní údaje celkem ze 102 literárních zdrojů, což považuji jako nadstandardní.	
Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány? Práce neobsahuje vlastní výsledky.	
Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň): Práce splňuje požadovaná kritéria na bakalářskou práci, jak po stránce rozsahu, tak i po stránce obsahové. Je psána srozumitelně, čitelně a vcelku přehledně. Dokument neobsahuje pravopisné chyby, pouze drobné překlepy (např. str. 6 „křeří“; str. 10 „...výzkum, ve které se zaměřili...“; str. 13 „Ženy, které se odloží mateřství...“) Práce neobsahuje grafy ani tabulky.	
Splnění cílů práce a celkové hodnocení: Téma bakalářské práce je velmi zajímavé a v současné době aktuální problematika nejen gynekologicko-porodnických pracovišť. Zpracování tématu vyžadovalo od autorky práci s mnoha zdroji literatury z různých odvětví. Studentka dokázala přes široký záběr problematiky nashromáždit vhodnou literaturu a zasadit ji správně do	

kontextu. Často předkládá výsledky podporující a zároveň vyvracející navrhované hypotézy, což čtenáře nutí k zamyšlení. Tyto pasáže práce přímo vybízí do textu zasáhnout a vnést vlastní zhodnocení. A zde bych si dovolila podotknout, že vlastních analýz by mohlo být obsaženo o něco více.

I přes velmi drobné výtky, autorka předložila kvalitní rešerši, která bude jistě přínosným zdrojem mnoha dalších výzkumů. Prokázala schopnost pracovat se zahraniční literaturou a splnila stanovené cíle práce.

Otázky a připomínky oponenta:

V kapitole „Reprodukční systém ženy se zaměřením na změny v průběhu života“ bych doporučila zařadit na úvod krátký odstavec týkající se oogeneze a ztráty reprodukční schopnosti u ženy, které zde postrádám. Přestože by se prepisování učebnicových znalostí mohlo zdát zbytečné, v úvodu této práce je více než žádoucí a v některé další části práce se výše uvedené znalosti opírají (např. kapitola 6.2 raný embryonální vývoj).

Podkapitolu 6.3.1 Riziko potratu bych ponechala jako samostatnou kapitolu, v práci je nevhodně zařazena do kapitoly 6.3 Porodní komplikace.

Předložená práce je členěna do mnoha podkapitol, vzhledem k tomu, že na problematiku nahlížím z evolučního hlediska, chybí mi informace o vlivu věku rodičů na reprodukci jejich dětí (inkluzivní fitness).

Téma práce je rozsáhlé a existuje mnoho faktorů, které hrají nemalou roli v popisovaných fenoménech. Jeden z nejdůležitějších faktorů je počet předešlých těhotenství. Je tedy důležité rozlišovat, zda je matka v pozdním věku těhotenství prvorodičkou, případně kolik dětí již porodila. V bakalářské práci se autorka této problematice věnuje jen okrajově, u většiny výzkumů není zmínka o počtu předešlých těhotenství. Jsou tyto informace v citovaných studiích k dispozici? Pokud se autorka bude problematice věnovat ve svém budoucím studiu, doporučuji vybrané studie analyzovat pouze na prvorodičkách a v ostatních případech neopomenout možný vliv počtu předešlých těhotenství.

Kapitoly „Obecná charakteristika raného resp. oddáleného rodičovství“ pojednávají o výhodách a komplikacích souvisejících s daným typem rodičovství, ale ani v jedné z kapitol není definováno, tj. věkem omezeno, rané resp. oddálené rodičovství. Tento problém nalézám opakovaně i v dalších částech práce, autorka většinou hovoří obecně o neoptimálním věku, výrazně mladších rodičích, výrazně starších rodičích, jen v menším počtu studií je uveden věk omezující konkrétní zjištění. S tím souvisí i jedna z mých otázek. Jakým způsobem jsou nejčastěji statisticky zpracovávána data z načtených studií týkajících se obecně vlivu věku rodičů na život potomka? Věk bývá spojitá nezávislá proměnná, autoři hledají optimální hranice věku pro pozorovaný efekt nebo jsou předem vytvořené věkové skupiny?

Autorce bych si dovolila položit ještě následující otázky:

Na svět přijde zhruba třetina dětí pomocí císařského řezu (Tang *et al.*, 2006). Kde byla studie provedena? Existují novější data? Jak je tomu u nás v ČR?

V práci je uvedeno: „*Také s rostoucím věkem otce se zvyšovala pravděpodobnost, že se rodičům narodí dvojčata. Tento výsledek byl nejméně výraznější, jednalo-li se o dvojčata rozdílného pohlaví či dvojčata – chlapce (Kleinhaus et al., 2008).*“

Jak si toto tvrzení vysvětlujete? Není to způsobeno pouze tím, že starší muži se svou partnerkou častěji podstupují umělé oplodnění?

V práci je uvedeno: „*Obecně lze říci, že ženy, které prodělaly těhotenství, jsou*

zdravější než ženy, které mateřství vůbec nezažily.“ Přemýšlela jste, čím by to mohlo být způsobené?

V práci je uvedeno: *„Početnost párů, kdy žena patří spíše do starší věkové kategorie a muž naopak do mladší, je však nápadně nižší, než tomu bývá naopak (de La Rochebrochard & Thonneau, 2002). Dvojice bývá často nesezdaná, kvůli tomu například roste pravděpodobnost císařského řezu (Tang et al., 2006).“*

Prosím o vysvětlení poslední věty, ve které tvrdíte, že kvůli tomu, že je dvojice nesezdaná roste pravděpodobnost císařského řezu.

Jedna z kapitol je věnována rozdílnému věku rodičů v páru, opět cituji část z práce: *„Potomkům rodičů, kdy muž patří do věkové kategorie 20-29 let a žena je starší 35 let, hrozí převážně nízká porodní váha, nedonošení či přenášení potomka. Matky čelí riziku v podobě různých komplikací těhotenství včetně abrupce placenty (Tang et al., 2006). Těmto párům hrozí také výrazně vysoké riziko potratu.“*

Jaká byla kontrolní skupina v této studii? Nejedná se pouze o efekt samotného věku matky nikoli rozdílného věku v páru?

S tím se pojí i má další otázka. Uvádíte, že prací zabývajících se vlivem velkých věkových rozdílů v párech na život potomka je velmi málo a že by bylo vhodné se této problematice v budoucnosti podrobněji věnovat. Není to způsobeno právě tím, že samotný věkový rozdíl není významným faktorem, ale je to vždy pouze samotný vliv věku jednoho z rodičů? Máte nějakou konkrétní hypotézu, která by měla být testována? Je možné říci, zda vliv věku jednoho z rodičů na život dítěte obecně, jak o něm pojednáváte ve své práci, je silnější, než vliv stáří druhého rodiče (například, že vliv věku matky je vždy silnější, než vliv věku otce)?

Setkala jste se v nastudované literatuře s popisovaným vlivem věku rodičů na psychomotorický vývoj dítěte nebo na vývoj řeči dítěte? Pokud ano, měl věk rodičů vliv na zmíněné vývoje?

Ovlivňuje věk matky při porodu následné kojení?

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta (bude zveřejněn)

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta: